

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE
V BRNĚ

TISKOVÁ ZPRÁVA

MEZINÁRODNÍ DEN ARCHEOLOGIE 2018

Památková obnova zapomenutých zahrad pod hradem Pernštejn

Brno, 15. října 2018

Na sklonku 18. století, roku 1798, se pernštejnské panství, zatížené v té době mnohými dluhy, dostalo do rukou vlivného státního úředníka Ignáce Schröffela. Čerstvě penzionovaný, velice schopný muž se rozhodl, že výraznou měrou přetvoří přírodní okolí hradu Pernštejna. Do okrasné zahrady pod hradem, založené již ve druhém desetiletí 18. století tehdejším majitelem panství Františkem Stockhammerem, zasáhl velmi razantně podle nejnovějších trendů své doby. Zahrada zabírala celý rozsáhlý jižní svah hradního kopce a údolní platformu při říčce Nedvědičce. V nejvyšších partiích navazující na samotný hrad se nacházely skleníky pro pěstování exotických rostlin, například ananasy a fíky. Samotný hradní svah byl vybaven hustou sítí cestiček a spojovacích schodišť s četnými odpočívadly a vyhlídkami, které činily dostupnými nově osazené prvky zahradní architektury. V západní části zřizovaného parku byla v osově symetrii zřízena řada staveb spojených umělým vodním prvkem ústícím v úrovni parteru do vybudovaného rybníka. Dále byl v centrální části svahu vybudován obelisk a níže pak poustevna s proslulým mechanickým poustevníkem. V rovinatých partiích údolí Nedvědičky se rozkládala bažantnice, ovocný sad a kuželna, těsně přiléhající k pavilonu obklopenému ovocnými stromy. Za samostatnou zmínku stojí i dodnes stojící, kdysi výstavná budova čínského pavilonu. Ve své době počátku 19. století se jednalo o výrazný architektonický počín, který byl současným tiskem prezentován mezi nejvýznamnějšími na Moravě například těmito slovy: „*S ponurým a strašidelným vzhledem hradu kontrastuje nový park, zřízený podle moderního vkusu na jihu hradního areálu. Umění zde svádí těžký boj s přírodou. Díky krásným památníkům, roztomilým lázním, pramenícímu proudu vody, vodní kaskádě, ermitáži, čínskému letohrádku, parapleti, množné, pestrým návrším, která ze starých kamenných prvků nechala udělat vrchnost, patří zahrada k nejkrásnějším zahradám na Moravě*“.

Krása pernštejnských zahrad byla dlouhými věky bez údržby dávno zapomenuta. Její znovuzrození ovšem není daleko, jelikož od roku 2017 je realizován projekt *Pernštejn – vrchnostenská okrasná zahrada*, který má celému místu navrátit jeho původní lesk. Celá rekonstrukce rozsáhlého areálu je kvalitně projektována na základě výsledků podrobně zpracovaného stavebně historického a archivního průzkumu.

Svou nezastupitelnou roli při obnově parku hraje však také archeologie. U příležitosti mezinárodního dne archeologie bude Národní památkový ústav ve spolupráci se společností Archaia Brno z. ú. dne 20. října 2018 prezentovat aktuální výsledky archeologického výzkumu přímo na místě samém. V průběhu dne proběhnou tři komentované prohlídky s ukázkou aktuálně odkrytých archeologických situací. Zájemci z řad odborníků i veřejnosti se musí na prohlídku z kapacitních důvodů předem registrovat. Více informací získáte na stránkách NPÚ (<https://www.npu.cz/cs/uop-brno/akce/39650-komentovana-prohlidka-archeologickeho-vyzkumu-na-sh-pernstejn>).

Kontakt:

sekretariat.brno@npu.cz

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihomoravském kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Brně zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu a vydává odborné publikace.